

„Mrakodrapy“ už nebudou jen na Pankráci.

Praha však nový plán výstavby tají

Lukáš Prchal

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Ve Vysočanech, na Evropské ulici nebo kolem plánovaného metra D, které povede z Pankráce do Písnice, budou mít developeři možnost stavět výškové budovy. Mělo by tomu tak být po roce 2020, kdy bude schválen nový metropolitní plán. Ten také zakáže stavět „mrakodrapy“ v jiných pražských čtvrtích. Nyní stojí výškové budovy převážně jen na Pankráci.

Institut plánování a rozvoje (IPR), který metropolitní plán připravuje, zdůrazňuje, že nové výškové stavby, jež budou přesahovat dvanáct pater, nesmí vadit ve výhledu a nesmí narušovat panoramu. „Nebude možné postavit nějakou budovu třeba za Pražským hradem tak, aby to ničilo pohled na blízkou památku,“ říká mluvčí IPR Adam Švejda.

Do výšky podle pravidel

Současný územní plán mimo jiné umožňuje často nahodilou výškovou zástavbu. Metropolitní plán, který čeká podle IPR ještě dlouhá diskuse a na jaře veřejné projednávání, tomu chce zamezit. Poprvé se má jasně určit, jak vysoké mohou být domy v určitých oblastech.

„Pro každou lokalitu stanovujeme specifickou regulaci na základě charakteru okolní zástavby, na základě topografie Prahy, na základě památkové ochrany a hodnot. Zajistíme tím to, aby vyšší budovy vznikaly koncepčně a tam, kde na tom bude shoda,“ tvrdí Švejda.

Podle pravidel, která metropolitní plán stanoví, budou developeři muset respektovat výšku okolní zástavby. „Výšková regulace bude přímo odvozena od výšky stávajících budov,“ říká Švejda.

Upozorňuje ale na to, že v průmyslových areálech není úplně možné výškovou hladinu odvodit. Což je třeba případ Štěrbohol, Vysočan nebo Bubnů, kde tak budou moct vznikat o něco vyšší stavby, než je dosavadní zástavba v okolí.

Lokality, které se rozvíjejí

Architekt Adam Gebrian s návrhy nových pravidel pro výškové budovy ve směr souhlasí. „Mám pocit, že tvůrci metropolitního plánu se nesnaží hledat místa, odkud budou ty výškové budovy ze všech stran vidět, ale spíš naopak. Podle mě myslí na to, aby se výškové budovy na horizontu příliš neprosazovaly,“ říká Gebrian a dodává, že výjimkou je samozřejmě Pankrác.

Nejvýraznější výstavba vyšších budov se očekává hlavně v rozvíjejících se oblastech. Například kolem stanic budoucího metra D. Institut plánování a rozvoje očekává, že dojde k výrazné stavební aktivitě v těchto oblastech také kvůli značným investicím, ať už od města, nebo soukromých investorů. „Tam se určitě dvoupatrové domy, vzhledem k obrovské budoucí investici, nehodí,“ vysvětluje Švejda z IPR.

Tajný plán

Bývalý náměstek primátorky Matěj Stropnický však návrhy metropolitního plánu kritizuje a dodává, že Institut plánování a rozvoje nová pravidla pro hlavní město stále tají a pouští jen kusé informace. Praha podle něj ani výškové budovy nepotřebuje. „Jejich navrhovatelé touží po falešné světovosti, která se domnívá, že město bez mrakodrapů není vlastně dost městem,“ tvrdí Stropnický.

Podle něj se tím ustupuje tlaku developerů a nadnárodních společností, kteří chtějí stavět už z dálky viditelná sídla. „Jednak aby měli či mohli nabízet kanceláře s výhledem a aby ukázali svou ekonomickou sílu a moc. Oni budou mít výhled přepěkný, kdo se však bude chtít dívat na ně?“ ptá se Stropnický.

Kromě odvolaného náměstka zní kritika také od pražského zastupitele Mikuláše Ferjenčíka, kterému město odmítlo nový metropolitní plán vydat. „Je naprosto nepřijatelné, aby město před členy výboru pro územní rozvoj a územní plán tajilo, co v této oblasti vytváří,“ říká Ferjenčík.

Má také podezření, že Institut plánování a rozvoje nepřipravil metropolitní plán v souladu s vyhláškou Ministerstva pro místní rozvoj o územním

plánování. „Chybí tam některá odůvodnění, která tam mají být,“ tvrdí Ferjenčík. Proti tomu se však IPR ohrazuje a dodává, že postupuje podle zákona. Vydat metropolitní plán navíc může pouze zadavatel, kterým je Odbor územního rozvoje magistrátu.

„Mám obavu, že řada změn, které výbor a zastupitelstvo už zamítly, se znovu objeví v metropolitním plánu,“ míní zastupitel.

Pokud se Ferjenčíkovy obavy potvrdí, Praha pravděpodobně nestihne schválit metropolitní plán v termínu, tedy do roku 2020.

Město bez mrakodrapů

Praha v současné době nemá podle odborníků žádnou budovu, která se pokládá za plnohodnotný mrakodrap. Za něj se považují budovy, jež jsou vyšší než 150 metrů. K nejvyšším budovám v Praze patří například City Tower, hotel Corinthia nebo City Empiria, které všechny stojí na Pankráci.

V těsné blízkosti obchodního centra na Chodově by však první pražský mrakodrap mohl vyrůst. Developeři zde plánují vybudovat dvě věže Prague Eye Tower, jejichž vyšší budova má i s telekomunikační anténou dosahovat výšky téměř 153 metrů. Metropolitní plán však s oblastí Chodova pro výstavbu výškových budov nepočítá.

Dokud ovšem nezačne metropolitní plán platit, je možné, aby taková budova v dané oblasti vznikla. PPF, která za projektem stojí, chce začít stavět už příští rok a dokončení předběžně plánuje v roce 2018.

Co se považuje za mrakodrap

- Jako mrakodrap se nejčastěji označuje výšková budova, která je obyvatelná.
- Za kritérium se často považuje i výška, na které se však odborníci neshodují, budova však má měřit nejméně 150 metrů.
- Vyhlídkové věže nebo vysílače se mezi mrakodrapy neřadí.
- Stavět se začaly v druhé polovině 19. století v USA.

- Nejvyšším mrakodrapem na světě je v současnosti Burdž Chalífa, který stojí v Dubaji ve Spojených arabských emirátech; měří 828 metrů.

[Hospodářské noviny, 16. 12. 2015; dostupné též z: [http://archiv.ihned.cz/?p=0A0000&archive\[source_date\]=2015-12-16](http://archiv.ihned.cz/?p=0A0000&archive[source_date]=2015-12-16)]

Plzeň pokračuje v plánování přizpůsobení se dopadům změny klimatu

V listopadu 2015 se v Plzni uskutečnilo druhé kolo seminářů „Adaptace města Plzně na klimatické změny II“. Akce byla součástí mezinárodního projektu *Urban Adapt*. „Cílem semináře bylo seznámit účastníky s průběžnými výstupy řešení projektu a diskutovat přípravu adaptačního plánu města, rovněž v kontextu vládou nedávno schválené národní Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, kde je urbanizovaná krajina jedním z klíčových témat,“ uvedl k účelu seminářů hlavní řešitel projektu *Urban Adapt* David Vačkář z *Czech Globe*.

Seminář v Plzni je součástí projektu *UrbanAdapt* (<http://urbanadapt.cz>), který se zaměřuje na přípravu adaptačních strategií a začlenění ekosystémově založených přístupů do strategických a plánovacích procesů města. Útvar koncepce a rozvoje města Plzně (ÚKRMP) je jednou z osmi partnerských organizací podílejících se na řešení projektu a přípravě podkladů pro účinná adaptační řešení v pilotních městech Praze, Brně a Plzni. V rámci plzeňského semináře se účastníci zabývali mimo jiné výsledky zpracovaných ekonomických analýz nákladů a přínosů (např. Vodní plochy Lobežská louka), přístupy k hodnocení a mapování tzv. „teplného ostrova města“, institucionální analýzou problematiky zadržování srážkových vod, či zahraničními příklady k adaptacím na změnu klimatu v oblasti územního plánování. Součástí byla i diskuse přípravy adaptačního plánu města. Jak uvedla Eva Velebná Brejchová z ÚKRMP: „Konkrétní výstupy z projektu *UrbanAdapt* budou využity jako podklady pro analytickou část strategického plánu města Plzně.“

klady přírodě blízkých řešení ve městech, ilustruje širokou škálu přínosů těchto adaptačních opatření. Publikace je ke stažení v Aktualitách na www.ukr.plzen.eu.

„Příklady realizovaných adaptačních opatření ukazují, že i přes různé překážky (majetkoprávní vztahy, finanční či institucionální aspekty), které zavádění těchto netradičních a mnohdy inovativních záměrů přináší, je možné ekosystémově založená opatření v praxi úspěšně realizovat,“ uvedla Pavlína Valentová z ÚKRMP.

„Jako největší výzvu vnímám v zastavěném území vlastní uliční prostor, který se nejvíc přehřívá, kde chybí zeleň a plochy pro zasakování srážkových vod. Zároveň se v tomto prostoru nejhůře dělají změny, i když některé prezentované příklady dobré praxe ukazují, že je to možné,“ říká Michala Kopečková, předsedkyně Komise životního prostředí města Plzně.

[Tisková zpráva ÚKRMP, 25. 11. 2015]

Nové publikace

ŠÉPKA, Jan – TŮMOVÁ, Mirka a studenti ateliéru Š+T FA ČVUT 2009–2014. *Jak se dělá město*

Jaké má být současné město? Co má lidem poskytovat? Je nutné stále opa-

kovat ověřená schémata? Jak řešit problematická místa ve městě, která se zdají ideální, ale mají řadu omezení? Na tyto a další otázky

týkající se např. dopravy, zeleně apod. se v knize snaží odpovědět týmy studentů architektury pod vedením Jana Šépký a Mirky Tůmové a ve spolupráci se zástupci osmi vybraných měst a městských čtvrtí.

[1. vyd., Prostor: 2015, 637 s. ISBN: 9788087064153.]

KRATOCHVÍL, Petr *Městský veřejný prostor*

Jsme svědky krize veřejného prostoru nebo jeho renesance? Anebo platí obojí a momenty krize i renesance jsou paralel-

ní procesy, zrcadlící dilemata rozporuplného civilizačního vývoje současnosti? Do jaké míry a jakými prostředky mohou architektura, urbanismus i výtvarné umění svými zásahy do městského prostředí pomoci formovat veřejné prostory jako živou scénu sociální komunikace, jako místo lákající k pobytu a obohacující člověka o prožitky krásy a kulturních významů?

Kniha Petra Kratochvíla představuje základní teoretické přístupy k veřejnému prostoru z hlediska architektury a urbanismu, filosofie a sociálních věd. Historický přehled vývoje městského veřejného prostoru ukazuje zproblematicizování jeho role s nástupem moderního urbanismu a současné pokusy o jeho znovunalezení. Knihu uzavírá přehled pozitivních příkladů domácích i zahraničních realizací městských veřejných prostorů s bohatou fotografickou dokumentací.

[Zlatý řez: 2015, 192 s., ISBN: 978-80-88033-00-4]

-tb-

Konference Evropský Habitat se blíží, registrace spuštěna

Ministerstvo pro místní rozvoj bude v březnu 2016 pořádat konferenci roku. Bez nadsázky se tak dá nazvat mezinárodní konference OSN, kam směřují zástupci zemí celé severní polokoule. Nyní byla spuštěna registrace účastníků.

„Očekáváme tisíce významných delegátů, kteří by u nás v Praze měli řešit zásadní otázky rozvoje měst a bydlení. Výstupy z naší konference na dlouhá léta ovlivní světový vývoj v této oblasti,“ uvedla ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová.

Ministerstvo pro místní rozvoj pořádá tuto akci ve dnech 16. až 18. března 2016 v Kongresovém centru Praha. Je počítáno s účastí až 4 000 zástupců z 56 zemí z Evropy, Asie a Severní Ameriky. Hlavním tématem konference bude bydlení v životaschopných městech.

V dnešní době se ve městech často zapomíná na kvalitní, přístupný a také bezpečný veřejný prostor. Lidem zde žijícím je třeba poskytnout dostatečné možnosti, kde by mohli plnohodnotně trávit svůj volný čas. Otázka veřejných prostor je elektrizující zejména v případě velkých měst.

Na půdě OSN existuje pro řešení této problematiky Program OSN pro lidská sídla, tzv. UN-Habitat. Jeho věcným gestorem je v České republice Ministerstvo pro místní rozvoj.

Na stránkách www.europeanhabitat.com ministerstvo postupně zpřesňuje program konference. Je zde také odkaz na registraci účastníků: <https://ur833.enketo.kobotoolbox.org/webform>

Tato významná konference bude předcházet celosvětovému summitu OSN Habitat III, který se uskuteční v říjnu 2016 v Ekvádoru.

[Tisková zpráva MMR z 1. 12. 2015. Dostupné z: www.mmr.cz]

MMR poprvé v historii české statistiky cestovního ruchu využívá GSM data

Ministerstvo pro místní rozvoj v uplynulých měsících realizovalo projekt „Pilotní šetření příjezdového cestovního ruchu prostřednictvím GSM dat“. Tento projekt je významný a unikátní v tom, že testuje potenciál GSM dat pro účely zajištění dat o příjezdovém cestovním ruchu na celostátní úrovni – poprvé v historii české statistiky cestovního ruchu.

Na základě odborné studie a pod metodickým dohledem Pracovní skupiny pro statistiku cestovního ruchu složené ze zástupců ministerstva, Českého statistického úřadu, agentury CzechTourism a dalších subjektů proběhlo v září a začátkem října roku 2015 terénní šetření počtu a struktury zahraničních a tuzemských návštěvníků v pěti vybraných lokalitách vhodných pro dotazování (Telč, ZOO v Lešně u Zlína, Adršpašsko-teplické skály,

hrad Karlštejn, OC Olympia Teplice). Lokality byly vybrány tak, aby se daly dobře vymezit fyzicky i z pohledu GSM dat. Také bylo nezbytné, aby se jednalo o významné lokality z pohledu cestovního ruchu – především lokality s vysokou návštěvností.

Na druhé straně však musely být navzájem co nejvíce odlišné, aby v jejich rámci bylo podchyceno co nejbohatší spektrum zahraničních návštěvníků včetně těch jednodenních, kteří navštěvují Českou republiku většinou jen za účelem nákupu. Partnerem projektu byl Český statistický úřad. V průběhu šetření byly lokality zaměřeny i mobilním operátorem a získaná data následně porovnávána s výsledky terénního sběru z pohledu časového i místního. Jelikož by se GSM data dala v budoucnu využít potenciálně i pro účely statistiky o domácím cestovním ruchu, byl výzkum zaměřen i na tuzemské návštěvníky.

Výzkum zahrnoval i šetření malého rozsahu ve vnitrozemí za účelem získání doplňujících informací o výdajích zahraničních návštěvníků ČR. Do konce roku probíhají analytické práce zabývající se srovnatelností nové a stávající metody sběru dat o příjezdovém cestovním ruchu ČR.

počet návštěvníků ročně (zdroj: agentura CzechTourism)		224 000 osob za rok (hrad Karlštejn)	
termíny sběru dat		30. 9. 2015 (středa)	4. 10. 2015 (neděle)
sběr F2F dat		8.00–17.00	8.00–17.00
celkový počet tazatelů		19	22
sběr GSM dat		0.01–23:59	
dostupné technologie	2G GSM technologii (modře)	3G UMTS technologii (červeně)	

Ukázka jedné z vybraných lokalit výzkumu – okolí hradu Karlštejn

Lokalita Karlštejn:
mapa GSM sběru dat

Lokalita Karlštejn:
mapa F2F sběru dat

Nicméně již nyní není pochyby o tom, že nová metoda bude vhodnou alternativou pro stávající terénní šetření většího rozsahu na místech v blízkosti hraničních přechodů. Za předpokladu, že dojde k jejímu optimálnímu nastavení tak, aby údaje zjištěné na jejím základě byly maximálně srovnatelné s výsledky stávajícího šetření, a aby bylo možné plynule pokračovat v konstrukci časových řad v rámci tvorby Satelitního účtu cestovního ruchu ČR.

[Tisková zpráva MMR z 7. 12. 2015. Dostupné z: www.mmr.cz]

Karla Šlechtová: Podpoříme aktivity vedoucí k energetickým úsporám

Ministerstvo pro místní rozvoj vyhlásilo další výzvu v Integrovaném regionálním operačním programu, tentokrát na „Energetické úspory v bytových domech“. Celkem je pro žadatele připraveno 4,5 miliardy korun.

„Výdaje za energii bývají někdy neúprosné a tak chceme podpořit různé druhy aktivit, které přispívají k úsporám. Jedná se například o zateplení bytových domů či výměnu oken. To má pochopitelně pozitivní dopad i na životní prostředí,“ uvedla ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová.

Podpora je poskytována pro bytové domy na území ČR s výjimkou hl. m. Prahy. V Praze bude poskytovat podporu pro obdobná opatření program Nová zelená úsporám. Bytovým domem se rozumí dům se čtyřmi a více byty, ve kterém více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na bydlení a je k tomuto účelu určena. Žadatelé mohou být vlastníci bytových domů a společenství vlastníků jednotek s výjimkou fyzických osob nepodnikajících. Podporována je řada aktivit, které přispívají k energetickým úsporám. Tyto aktivity je možné kombinovat a tím zvýšit jejich efektivnost. Například se zateplením obvodových konstrukcí a výměnou oken lze současně provést také výměnu zdroje tepla nebo instalaci dalších systémů pro získání energie.

Z Evropského fondu pro regionální rozvoj je pro výzvu „Energetické úspory v bytových domech“ připraveno 1,35 mld. Kč, podíl národního spolufinancování činí 3,150 mld. Kč. Maximální výše celkových způsobilých výdajů je 90 mil. Kč, minimální výše celkových způsobilých výdajů na jeden projekt je 300 000 Kč. V závislosti na dosažených úsporách energie bude poskytována podpora až do výše 32,3 procent z celkových způsobilých

výdajů projektu. Tato výzva je vyhlášena v rámci specifického cíle 2.5 IROP „Snížení energetické náročnosti v sektoru bydlení“.

Žadatelé mohou žádosti o podporu podávat od 18. prosince 2015 do 30. listopadu 2016. Projektové záměry a žádosti bude možné konzultovat s kontaktními pracovníky Centra pro regionální rozvoj České republiky v jednotlivých krajích, tyto kontakty jsou k dispozici na stránkách <http://www.crr.cz/cs/crr/kontakty-iop-irop/>. Na adrese www.dotaceEU.cz/IROP jsou vždy v den vyhlášení výzvy zveřejněna Specifická pravidla pro žadatele a příjemce. Žádosti o podporu budou předkládány v elektronické podobě v aplikaci MS2014+ na adrese <https://mseu.mssf.cz>

Harmonogram dalších plánovaných výzev IROP na rok 2015 a 2016 je k dispozici na webových stránkách <http://www.dotaceEU.cz/cs/Microsites/IROP/Dokumenty>.

[Tisková zpráva MMR z 10. 12. 2015. Dostupné z: www.mmr.cz]